

[Peder Jakobsen.]

om, når man skal oprette nye brug, er, at de har mulighed for i en hvilken som helst situation som landbrug at klare sig selv, for hvis man igen kommer i en afspærringssituation — det er jo ikke så længe siden, vi har været det —, så er det et meget uheldigt forhold, hvis den ene gruppe af landbrug skal aflevere råvarer som f. eks. korn til en anden gruppe og til en af staten fastsat pris. Det er faktisk en rimeligere jordfordeling, særlig med henblik på de indeklemte husmandsbrug, som man kalder dem, loven om landbrugsejendomme tager sigte på.

Jeg skal med det samme sige, at jeg ønsker denne lov ført igennem med så stor en tilslutning her i det høje ting, som det overhovedet er gørligt, ud fra den betragtning, at når loven skal praktiseres ude i marken, så sker det mere gnidningsløst, hvis der er et overvældende flertal bag den i den høje rigsdag, og derfor synes jeg også, det er fuldkommen urimeligt, hvis man her i det høje ting gennemførte denne lov med så knebent et flertal, som man i sidste samling gjorde det. Nu ligger sagen helt anderledes, idet lovforslaget i sin ændrede form har så godt som hele landstinget bag sig. Det er altså, hvad man har kunnet forhandle sig til i den nuværende situation, og jeg skal ikke underkende det resultat, som her foreligger, men jeg vil gerne sige, at jeg er indstillet på, at man skulle prøve at forlige modsætningerne en kende mere endnu.

Det er jo afgjort § 11 i loven om landbrugsejendomme, striden står om, hvor det drejer sig om store gårde, og hvor det siges, at de, der har mere end to landbrugsejendomme på over 35 000 kr.s jordværdi, kan i tilfælde af arv løse forpligtelserne ved at afstå $\frac{1}{5}$ enten som tillægsjord eller til oprettelse af nye hjem. Jeg synes, der i denne paragraf mangler een ting. Der står, at man kan komme til en frivillig ordning inden 1. oktober 1953, men der står ikke noget om, at de mennesker, som viser forståelse af sagen og træffer en frivillig ordning, har en fortrinsret, en fortrinnsstilling, og det synes jeg var ikke mere end rimeligt. Jeg kan da fortælle det høje ting, at i min kommune bor en stor majoratsejer, som allerede er ved at løse spørgsmålet frivilligt, fordi han har forståelse for sagen, og selv om han har flere hundrede tønder land eller måske endda

flere tusinde tønder land — når man kører forbi på vejen, kan man se ejendomme, der kun er på 4—5 tdr. land —; selvom han er den store jordejer, prøver han at løse spørgsmålet frivilligt gennem fordragelighed og forståelse. Jeg synes, at de mennesker, der viser en sådan forståelse og melder sig frivilligt til løsning af spørgsmålet, burde have en fortrinsret fremfor dem, som siger nej, lad bare kassen rokke, til engang jeg er borte herfra, så kan de andre løse spørgsmålet. Jeg synes ikke, det var mere end rimeligt, at man indførte en sådan bestemmelse for deres vedkommende, hvor det kun drejede sig om tillægsjord, og på den måde appellerede til de pågældende mennesker om forståelse. Derved kunne der opnås to ting, dels at spørgsmålet blev løst frivilligt så gnidningsløst som det overhovedet var gørligt, og dels, hvad der vel er det væsentligste ved hele loven, at skaffe jord indenfor en overskuelig fremtid til de mennesker, som har trang til og brug for den. Jeg vil derfor gerne appellere til, at man søger at løse spørgsmålet i den retning. Jeg ved, at det i det andet høje ting har været et træls stykke arbejde at nå til det resultat, man er nået til allerede i dag, men jeg synes nu, man skulle prøve at sende lovforslaget i udvalg en gang til og se, om man ikke kunne løse det sidste stykke også, således at de, der viste forståelse for sagen og løste den ad frivillighedens vej inden 1. oktober 1953, hvilken dato allerede står indført i loven, fik en fortrinsret, og således at også de, der har brug for jorden, havde udsigt til at få den i en nær fremtid.

Til det arbejde i udvalget, som skal finde sted, skal jeg tilsige mit partis bedste støtte. Jeg håber, det vil føre til et resultat, og skal hermed anbefale lovforslaget til videre forhandling i udvalget.

Aage Fogh: Når man gennem en årrække har fulgt jordlovsdebatten her i Danmark og har overværet behandlingen af de her foreliggende lovforslag i det høje ting i fjor, kan man ikke undgå i dag — jeg havde nær sagt — at fyldes med taknemmelighed over, hvad de ærede ordførere for venstre og det konservative folkeparti har lært. Nu er det ganske vist to nye ordførere, der er kommet til, men jeg tager det som et ud-